

Історії успіху #МістаТаЗміни

Соціальне підприємство в **Полтаві:** жінки з уразливих груп шиють одяг для Франції та України

Уже шостий рік поспіль у Полтаві успішно функціонує швейне виробництво, де допомагають із працевлаштуванням жінкам, які опинились у складних життєвих обставинах. У 2018 році Громадська спілка «Соціальне підприємство «Навчально-виробничий центр» здобула грант у рамках Фонду підтримки малого і середнього підприємництва проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС). Втілення грантового проекту передбачало організацію на базі навчально-виробничого центру професійних курсів шиття для жінок із соціально-вразливих груп, а також запровадження виробництва продукції на українському ринку.

На сьогодні в Україні працевлаштування жінок, які перебували в місцях позбавлення волі, були залежними від наркотичних речовин чи живуть із ВІЛ є абсолютно проблемним. Немає спеціальних програм адаптації, вдалих преференцій — можливості справді перезапустити професійну самореалізацію. І через неможливість заробити собі на життя гальмується процес соціалізації цієї категорії жінок. Крім того, що вони часто не знають, які свої навички можуть монетизувати, ще й бояться осуду з боку потенційних роботодавців. ГС «Соціальне підприємство «Навчально-виробничий центр» допомагає жінкам не лише отримати роботу, а й навчатися — змінювати чи підвищувати кваліфікацію.

“ «Ми допомагаємо внутрішньо переміщеним, звільненим із місць позбавлення волі, постраждалим від насильства, колишнім алко- й наркозалежним. Через специфіку галузі в основному співпрацюємо з жінками. Найчастіше їх до нас направляють через благодійну організацію «Світло Надії», яка є співзасновником центру та безпосередньо опікується соціальною адаптацією вразливих верств населення. При прийомі на роботу в нас немає жодних обмежень. Жінка повинна мати бажання працювати й володіти хоча б базовими навичками шиття. Детальніше всьому навчаємо та зі всім допомагаємо. Для своїх працівниць стараємось створити максимально комфортні умови: тут немає місця для стигматизації чи осуду, усі працюють у виключно доброзичливих умовах», — розповіла **Марина Смирнова, керівниця проекту «Розвиток соціального підприємництва в м. Полтава».**

На цей час на соціальному підприємстві працюють 18 жінок, деякі з них уже близько п'яти років. Основним партнером і замовником продукції навчально-виробничого центру є французький бренд IKKS, співпраця з яким відбувається на умовах давальницької сировини. Виготовляють здебільшого жіночі блузки та сукні, а часом також одяг на дітей і підлітків. У середньому центр випускає щомісяця 3,5 тисячі одиниць продукції.

“ «Уперше я прийшла в центр навесні 2019 року після звільнення з тюрми. Звісно, у моїй ситуації дуже важко влаштуватись на роботу. Була трохи знайома з шиттям, адже робила це в неволі: в основному шила спецодяг, військову форму, тобто працювала з грубими матеріалами. У навчально-виробничому центрі зовсім інша специфіка, тому довелось навчитися працювати з тонкими та ніжними тканинами. Спершу навіть не могла втримати в руках ці матеріали. Пригадую, як засмутилась, що мені не вдається виконувати роботу як слід, і зібралась йти геть. На щастя, мене зупинили й попросили залишитись — дали кілька тижнів

відпочинку, щоб я могла прийти в норму та заспокоїтись. Потім спробувала знову, і робота пішла значно краще. Хоч я вже тут більше року, досі вчуся і вдосконалюю свої вміння. Знаю, що завжди можу підійти до майстринь і спитати будь-якої поради, мене унапрямять і допоможуть, — це дуже цінно. Колектив просто чудовий, і я ніколи не відчувала себе тут чужою», — поділилася **Клавдія Корся, працівниця навчально-виробничого центру**.

У рамках втілення проекту поруч із центром облаштували приміщення для теоретичного навчання майбутніх швачок і придбали додаткове обладнання — так було створено матеріально-технічну базу для виробничої практики. У квітні 2019 року зареєстровано підприємство об'єднання громадян «Навчально-виробничий центр», яке діє як заклад професійно-технічної освіти для здобуття спеціалізації швачки чи кравчині. Перший набір учасниць стартував у листопаді 2019 року. Після завершення 3-місячного курсу 12 жінок отримали кваліфікаційні сертифікати, а вісім із них залишилися тут працювати.

“ «Я дізналась про можливість навчання в Центрі зайнятості. Давно хотіла навчитися шити просто для себе, тому з радістю пішла спробувати. Викладачками були працівниці центру, які мають педагогічну освіту. Усе було, як у вузах: ми писали контрольні роботи, здавали іспити. Було дуже цікаво вивчати роботу швейних машин, різні шви, гудзики, оверлоки та інше. Тренувались, зокрема, шиючи постіль. По завершенні я отримала сертифікат про здобуття кваліфікації швачки 2-го розряду. Залишилась працювати в центрі на кілька тижнів і згадую цей досвід дуже позитивно. Колектив дуже хороший, панує атмосфера взаємної підтримки. Ми й досі підтримуємо зв'язок із деякими дівчатами. Утім зараз я обрала для себе іншу роботу — соціальною працівницею у «Світлі Надії». Оскільки клієнтками цієї благодійної організації є власне жінки з різних соціально вразливих груп, то тепер я з власного досвіду можу рекомендувати їм звертатись у навчально-виробничий центр», — розповіла **Марина Макаренко, учасниця навчальної програми навчально-виробничого центру**.

Крім навчального складника, для розширення можливостей працевлаштування жінок на базі соціального підприємства налагоджено виготовлення власної текстильної продукції та її збут на українському ринку. Було розроблено торгову марку My Space, під якою з осені 2019 року в Полтаві шують футболки, постільну білизну, екосумки.

“ «Наразі шиємо під замовлення: дорослу й дитячу постіль, котонові футболки. У грудні 2019 року виготовили 500 екосумок із різними соціальними гаслами для Полтавського комунального автотранспортного підприємства. Щодо футболок, то ми навмисне взяли за їх виробництво: будемо забезпечувати ними різні масові заходи, тренінги, тематичні зібрання. Звісно, вибір текстильної продукції на ринку зараз дуже широкий і конкурувати непросто. Але замовники звертаються до нас не лише за гарною якістю товару, але й з бажанням підтримати розвиток соціального підприємництва. До нас у центр часто приїздить делегації з різних куточків України — проводимо екскурсії, розповідаємо про специфіку нашого виробництва, і, коли в них виникає потреба, вони звертаються неодмінно саме до нас», — розповіла **Марина Смирнова**.

Соціальне підприємство «Навчально-виробничий центр» динамічно розвивається та допомагає вирішувати проблеми безробіття й низької економічної спроможності вразливих груп жінок у Полтаві. Тож за сприяння Проекту ПРОМІС долається соціальна ізоляція та нерівність незахищених членів місцевої громади, стримується їх еміграція та створюються належні умови для праці в Україні. Підтримка таких ініціатив розвиває локальне підприємництво, а отже прямо сприяє економічному розвитку громади. У Полтаві підтримка Проекту ПРОМІС спрямована на зростання міста загалом: раніше для міста було розроблено Стратегію економічного розвитку до 2027 року та Програму посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва. Усе це разом сприяє втіленню якісних змін у місті та дає свої результати: у 2019 році Полтава ввійшла до п'ятірки найкомфортніших міст України за версією журналу «Фокус».

Історії успіху #МістаТаЗміни розповідають про успішні приклади та інновації з впровадження ефективного демократичного управління та прискорення місцевого економічного розвитку у Запорізькій, Вінницькій, Полтавській та Івано-Франківській областях, що відбулись за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проекту ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

